

Jaarverslag 2019

Rekenkamer Diemen

Directeur Rekenkamer

Lauryan Bakker

Contactpersoon Rekenkamer

Elsiemiek Smits-Muis
Ambtelijk secretaris

T. 06-470 414 91
E. elsiemiek@necker.nl

Kenmerk: RI 16319
Datum: 7 april 2020

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2019	3
1.1 / Kort over de Rekenkamer Diemen	3
1.2 / Uitgevoerd onderzoek 2019	3
1.3 / Onderzoek Toegang tot jeugdzorg in Diemen	4
1.4 / Financiële verantwoording	5
Bijlage 1 Onderzoekshistorie Rekenkamer Diemen	6

1

Jaarverslag 2019

1.1 / Kort over de Rekenkamer Diemen

De Rekenkamer Diemen doet onderzoek naar de (maatschappelijke) effecten van het gemeentelijk beleid. Het doel is met onderzoeken een bijdrage leveren aan het verbeteren van de doelmatigheid, rechtmatigheid en doeltreffendheid van (de uitvoering van) het gemeentelijke beleid in Diemen.¹ De Rekenkamer heeft de missie om haar werk onafhankelijk maar niet onbewogen uit te voeren:

- / Wij willen als Rekenkamer toegevoegde waarde hebben;
- / Wij onderzoeken om te zien dat er wat met onze rapporten gebeurt;
- / Wij willen, naast gedegen en onafhankelijk onderzoek, een continue dialoog met de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

De Rekenkamer Diemen heeft in haar huidige vorm sinds 2011 vijftien onderzoeken uitgevoerd. Bijlage 1 bevat een overzicht van de onderzoeksonderwerpen waar de rekenkamer onderzoek naar heeft gedaan.

Dit jaarplan bevat, na deze inleiding, een terugblik op het jaar 2019 waarin de insteek en resultaten van het afgeronde onderzoek worden weergegeven. In bijlage I wordt een overzicht gegeven van de reeds uitgevoerde onderzoeken sinds 2011.

1.2 / Uitgevoerd onderzoek 2019

In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de Jeugdzorg. De resultaten zijn op 12 december 2019 gepresenteerd aan de gemeenteraad. De centrale vraag en de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek worden in de volgende paragraaf weergegeven.

¹ Verordening rekenkamer gemeente Diemen 2011 die de raad op 31 maart 2011 heeft vastgesteld.

1.3 / Onderzoek Toegang tot jeugdzorg in Diemen

Uit een in 2017 uitgevoerde landelijke enquête door Citisens/Necker van Naem blijkt dat ruim de helft van de raadsleden zegt onvoldoende grip te hebben op de jeugdzorg. Veel raadsleden vrezen voor oplopende budgettaire tekorten en wachtlijsten in de jeugdzorg.² Deze zorg werd gedeeld door de gemeenteraad van Diemen en daarbij is de wens uitgesproken een onderzoek hiernaar uit te laten voeren. Jeugdzorg is echter een breed thema. Daarom is besloten het onderzoek toe te spitsen op de toegang tot de jeugdhulp in Diemen. Met 'toegang tot jeugdhulp' doelen we op de toegang via alle organisaties en professionals³ die actief zijn vanaf het moment dat de hulpvraag voor het eerst wordt gesignaleerd tot het moment dat de kinderen/jongeren/ouder(s) passende hulp ontvangen. Omdat het functioneren van de toegang tot jeugdhulp afhankelijk is van veel verschillende partijen, zijn de ervaringen van verwijzers een belangrijk onderdeel geweest van het onderzoek. Deze focus sluit aan bij een van de speerpunten uit het in april gepresenteerde landelijke actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd': het verbeteren van de toegang tot de jeugdzorg.⁴

Context van de organisatie van jeugdhulp in Diemen

De gemeente heeft een regierol in het tot stand brengen van integrale en samenhangende jeugdhulp die in het kader van de Jeugdwet wordt geboden. Met de invoering van de Jeugdwet op 1 januari 2015 vallen hierbinnen: jeugdzorg, gehandicaptenzorg, ggz- en verslavingszorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, thuisbegeleiding, thuiszorg en jeugdgezondheidszorg (maatwerkdeel). De gemeente Diemen is (mede) verantwoordelijk voor een goede inrichting van de toegang tot de jeugdhulp.

In de gemeente Diemen is een belangrijke ingang voor de jeugdhulp het Brede HOED Team (multidisciplinair sociale wijkteam, hierna BHT). De toegang tot jeugdhulp is echter een complex geheel, waarbij het functioneren afhankelijk is van het samenspel tussen alle organisaties. Diemen organiseert de specialistische jeugdhulp in regionaal verband: Regionale samenwerking Amsterdam-Amstelland & Zaanstreek-Waterland. De regio zet in op preventie en meer laagdrempelige jeugdhulp, zodat er minder verwijzingen nodig zijn naar zwaardere (en duurdere) zorg, zoals psychologen, kinderpsychiaters of zelfs opnamen in een gesloten jeugdhulpinstelling.⁵ Toch is regionaal de verwachting dat er een tekort zal ontstaan van 33 miljoen euro. In de regio Amsterdam-Amstelland & Zaanstreek-Waterland, net zoals elders in het land, lijken juist meer kinderen en jongeren een beroep te doen op zwaardere, specialistische jeugdzorg.

Als centrale vraag voor dit rekenkameronderzoek is geformuleerd:

Hoe doelmatig en doeltreffend is de toegang tot de jeugdzorg georganiseerd in Diemen?

Conclusies

1. De toegang is laagdrempelig georganiseerd, maar jeugd boven 12 is lastig te bereiken
2. Beleid en uitvoering zijn goed op elkaar afgestemd: er wordt snel ingespeeld op signalen uit de praktijk
3. Sturing op het hanteren van dezelfde werkwijze door verwijzers is complex
4. Overwegingen omtrent privacy bemoeilijken de uitwisseling van informatie tussen hulpverleners en verwijzers. Dit heeft negatieve gevolgen voor het monitoren van het doelbereik

² De enquête is in 2017 ingevuld door 937 raadsleden. De enquête is uitgevoerd in opdracht van Binnenlands Bestuur en de NOS.

³ Denk bijvoorbeeld aan (huis)artsen, rechters, jeugdbescherming, sociale wijkteams, scholen, welzijnsorganisaties, sportorganisaties, politie, Raad voor de Kinderbescherming.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/04/01/actieprogramma-zorg-voor-de-jeugd>

⁵ <https://www.zorgomregioamsterdam.nl/>

5. Combinatie van zachte en harde verantwoordingsinformatie biedt de raad de mogelijkheid om goed te sturen

Aanbevelingen

1. **Continueer de laagdrempeligheid van de toegang en investeer in de doelgroep boven 12 jaar**
2. **Versterk het opdrachtgeverschap richting de praktijkondersteuners**
3. **Maak heldere afspraken met verwijzers over het delen van informatie om adequate monitoring mogelijk te maken**
4. **Maak afspraken met het college over welke verantwoordingsinformatie en wijze van presenteren gewenst is**

Behandeling rekenkamerrapport door gemeenteraad

Op 6 november 2019 is het rekenkamerrapport door de directeur van de rekenkamer aan de raad aangeboden. De resultaten zijn op 12 december gepresenteerd in een informatieve raadsvergadering. Op 19 december 2019 is door de raad besloten:

- / In te stemmen met de conclusies en aanbevelingen van het rapport van de Rekenkamer Diemen, zoals geformuleerd in '2. Centrale Boodschap';
- / Kennis te nemen van de bestuurlijke reactie van het college van burgemeesters en wethouders;
- / De auditcommissie te verzoeken om in overleg met het college te bepalen hoe de gewenste informatie in de P&C documenten verwerkt zal worden.

1.4 / Financiële verantwoording

In 2019 had de Rekenkamer Diemen een totaalbudget van € 29.708,-. Een deel hiervan is aangewend voor activiteiten van de directeur en ambtelijk secretaris om de rekenkamer in stand te houden (o.a. overleg met auditcommissie, voortgangsbewaking, jaarplan en jaarverslag). Het grootste deel van het budget (ruim € 25.500,-) is gebruikt voor de uitvoering van het onderzoek naar jeugdzorg.

Bijlage 1 Onderzoekshistorie Rekenkamer Diemen

Overzicht onderzoeken 2011-2019

De Rekenkamer Diemen deed – in haar huidige vorm – sinds 2011 onderzoek naar de volgende onderwerpen:

- / 2011: Kwaliteit raadsvoorstellen
- / 2011: Sturing en beheersing grote projecten
- / 2012: Subsidiebeleid
- / 2012: Hoe scoort je gemeente?
- / 2013: Communicatiebeleid
- / 2013: Re-integratietrajecten
- / 2014: Opvolging aanbevelingen
- / 2014: Intergemeentelijke samenwerking
- / 2015: Samenspel gemeente-gemeenschap
- / 2016: Parkeerbeleid
- / 2016/17: Privacy beleid
- / 2017: Afvalbeleid
- / 2018: Re-integratiebeleid
- / 2018: Inzet en werking raadsinstrumenten
- / 2019: Jeugdzorg